

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 88/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť I. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného podľa čl. 19, čl. 35, čl. 36 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 14 a čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, podľa Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o zákaze diskriminácie, podľa Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, podľa Všeobecnej deklarácie ľudských práv a podľa čl. 5, čl. 6 a čl. 9 Charty OSN postupom a rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4 C 961/1996-168 z 15. apríla 2008 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2009 doručená sťažnosť I. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného podľa čl. 19, čl. 35, čl. 36 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva podľa čl. 14 a čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“), podľa Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o zákaze diskriminácie, podľa Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, podľa Všeobecnej deklarácie ľudských práv a podľa čl. 5, čl. 6 a čl. 9 Charty OSN postupom a rozsudkom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 C 961/1996-168 z 15. apríla 2008 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„Titulom právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu v Bardejove pod č. k. 4 C 184/89, počnúc mesiacom augustom r. 1991 sa stal mojím zamestnávateľom Okresný úrad v B! Tento štátny úrad mi s právnou účinnosťou od 1. 1. 1992 dal nezákonnú, neslýchanú a celkom nezmyselnú a úplne bezdôvodnú výpoveď z pracovného pomeru s ním svojím listom sp. zn. Sekr. 170/91, zo dňa 27. VIII. 1991, a to z taxatívne Zákoníkom práce vymedzeného výpovedného dôvodu podľa písm. d), ods. 1), §-u 46 tohto zákona, čo nikdy nebola pravda, lebo to nezodpovedalo skutočnosti! Ale ani právu! Ja som túto vnútenú akože realitu musel zobrať nielen na vedomie, ale ju aj na základe totalitných praktík zástupcu šéfa tohto úradu musel rešpektovať, pretože mi prikázal úrad opustiť napriek tomu, že z danej mi výpovede v súlade so zákonom zd'aleka nevypršala ani výpovedná lehota! Potom aj keď nasledovalo enormné množstvo súdnych sporov na túto tému, nič som nedosiahol, pretože sa nikto na našich súdoch, ale ani prokuratúrach, či inde mojimi aj tak účinnými námietkami nijako nezaoberal! Ani takými závažnými, ako napr., či výpovedný dôvod z organizačných príčin vôbec zodpovedá v danom období zákonu a či ako kvalifikovaný v tomto rozhodnom období i čo len právne, alebo aj fakticky existoval! A takto som sa ocitol po r. 1989 už druhýkrát, ako živiteľ 5-člennej rodiny na dlažbe bez toho, aby

mi niekto povedal, že mi patrí aspoň odstupné, napriek tomu, že už v tomto čase sme sa vydávali nielen za demokratický, ale aj veľký právny štát! Lebo aj toto zákonné právo mi bolo neskôr na našich súdoch jednoznačne popierané! Naposledy aj konečným rozsudkom Krajského súdu v Prešove, zo dňa 14. IX. 2009, ktorý síce naoko svoju rétoriku na tuto tému zmenil, ale toto právo mi nepriznal, vraj je premlčané, čo ja rázne odmietam, pretože to považujem z jeho strany za vyložený bluf! Preto je na rade táto ďalšia moja ústavná sťažnosť.“

Sťažovateľ zastáva názor, že namietaný postup a rozsudok okresného súdu a krajského súdu porušujú jeho základné práva podľa čl. 19, čl. 35, čl. 36 a čl. 46 ústavy, práva podľa čl. 6, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, čl. 1 dodatkového protokolu, práva podľa čl. 14 a čl. 26 medzinárodného paktu, podľa Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o zákaze diskriminácie, podľa Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, podľa Všeobecnej deklarácie ľudských práv a podľa čl. 5, čl. 6 a čl. 9 Charty OSN. Porušenie svojich práv sťažovateľ vidí v tom, že napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 961/1996-168 z 15. apríla 2008, nepovažuje za vecne správny.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 19, čl. 35, čl. 36 a čl. 46 ústavy, práv podľa čl. 6, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, čl. 1 dodatkového protokolu, práv podľa čl. 14 a čl. 26 medzinárodného paktu, podľa Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o zákaze diskriminácie, podľa Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, podľa Všeobecnej deklarácie ľudských práv a podľa čl. 5, čl. 6 a čl. 9 Charty OSN, zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 961/1996-168 z 15. apríla 2008 a rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 € a náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 36 ústavy zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky...

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydli a korešpondencie.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu všetky osoby sú si pred súdom rovné. Každý má úplne rovnaké právo, aby bol spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje buď o jeho právach a povinnostiach, alebo akomkoľvek trestnom obvinení vznesenom proti nemu...

Podľa čl. 26 medzinárodného paktu všetci sú si pred zákonom rovní a majú právo na rovnakú ochranu zákona bez akejkoľvek diskriminácie. Zákon zakáže akúkoľvek diskrimináciu a zaručí všetkým osobám rovnakú a účinnú ochranu proti diskriminácii z akýchkoľvek dôvodov, napr. podľa rasy, farby, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, národnostného alebo sociálneho pôvodu, majetku a rodu.

Pokiaľ ide o namietaný postup a rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 961/1996-168 z 15. apríla 2008, preskúmaniu ústavnosti tohto postupu a rozsudku ústavným súdom bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (III. ÚS 5/05). Takýmto súdom bol krajský súd, ktorý rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009. V tejto časti ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

V ďalšej časti sťažnosti ústavný súd preskúmaval postup krajského súdu v konaní vednom pod sp. zn. 1 Co 133/2008 a zistil, že sťažnosť v tejto časti je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07).

O zjavnej neopodstatnenosti možno hovoriť aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05, IV. ÚS 288/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov z hľadiska svojvoľnosti, arbitrárnosti rozhodnutia, resp. jeho odôvodnenia. Výklad príslušných zákonov patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 48/02).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

V odôvodnení rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009 sa okrem iného uvádza:

„... Zamestnávateľ žalobcu v čase skončenia pracovného pomeru, ktorý ukončoval Okresný úrad v B. už právne neexistoval, usporiadať však všetky pracovnoprávne nároky prešli na Okresný úrad v B. Nárok na vyplatenie odstupného pri zániku pracovného pomeru s bývalým zamestnancom národného výboru bol však zákonným nárokom a vznikol každému uvoľňovanému pracovníkovi organizácie u ktorého došlo pri organizačných zmenách alebo racionalizačných opatreniach k rozviazaniu pracovného pomeru výpoveďou danou organizáciou z dôvodov uvedených v ustanovení § 46 ods. 1, písm. a) až c) Zákonníka práce alebo dohodou z tých istých dôvodov (§ 1 zákona č. 195/1991 Zb. o odstupnom poskytovanom pri skončení pracovného pomeru.) Nepochybné pracovný pomer ukončený Okresným úradom v B. namiesto likvidátora ONV skončil výpoveďou z dôvodu § 46 ods. 1 písm. b) vtedy platného Zákonníka práce a žalobca splnil všetky zákonom stanovené podmienky pre jeho vyplatenie. Nedoriešené pracovnoprávne vzťahy medzi bývalými zamestnancami národných výborov mali doriešiť okresné úrady. Pokiaľ Okresný úrad v B. ukončoval pracovný pomer so žalobcom v dôsledku zániku ONV, vznikla mu aj povinnosť doriešiť aj pracovnoprávne nároky spojené s týmto ukončením, t. j. vyplatiť žalobcovi odstupné pri prvom výplatnom termíne po tom, ako pracovný pomer skončil. Pokiaľ tak okresný úrad neurobil do doby jeho zániku, táto povinnosť prechádzala aj na jeho právnych nástupcov (novozriadený okresný úrad v zmysle § 13 ods. 2 zákona č. 222/1996 Z. z., po zániku okresných úradov v zmysle § 8 zákona ods. 6 zák. č. 515/2003 Z. z. s účinnosťou od 1. 10. 2007 na krajský úrad. Po zrušení krajských úradov zákonom č. 254/2007 Z. z. podľa § 3 ods. 10 pohľadávky a záväzky krajského úradu; ktoré neprešli na obvodný úrad podľa ods. 9, prešli na obvodný úrad v sídle kraja). V danom prípade ide o záväzok krajského úradu, ktorý prešiel na žalovaného z neusporiadaného pracovnoprávneho vzťahu žalobcu s bývalým ONV v B., ktorý mal usporiadať Okresný úrad v B. a pokiaľ tak neurobil a povinnosť uspokojiť žalobcov nárok prechádzal na právnych nástupcov a v súčasnej dobe je pasívne legitimovaný na vyplatenie tohto nároku žalovaný. Záver súdu prvého stupňa, že žalovaný nie je pasívne legitimovaný na uspokojenie nároku žalobcu na zaplatenie odstupného nie je správny.

Na druhej strane však žalovaný, v prípade existencie jeho pasívnej legitimácie, vzniesol námietku premlčania nároku a súd prvého stupňa zamietol žalobu aj z dôvodu, že nárok žalobcu je premlčaný.

Pre posúdenie včasnosti uplatnenia nároku žalobcu bolo potrebné aplikovať Zákonník práce v platnom znení k 1. 1. 2002, teda ku dňu zániku pracovného pomeru žalobcu v dôsledku zániku organizácie.

Podľa § 261 ods. 1 zákona č. 65/1965 Zb. - Zákonník práce v platnom znení k 1. 1. 2002, nárok sa premlčí, ak sa neuplatnil v na súde v lehote v tomto zákonníku ustanovenej. Na premlčanie sa prihliadne len ak sa ten, voči ktorému sa nárok uplatňuje premlčania dovoľá. V takomto prípade nemožno premlčaný nárok účastníkovi priznať. Lehota na uplatnenie nároku v zmysle § 262 ods. 1 Zákonníka práce začala plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť po prvý raz. Lehota na uplatnenie peňažných nárokov v zmysle § 263 ods. 1 ZP, pokiaľ nebolo v tomto zákonníku ustanovené inak, bola tri roky.

Premlčanie je definované ako uplynutie času ustanoveného v zákone (premlčacie doby) na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo vykonalo. Použitie námietky premlčania má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti a v dôsledku čoho premlčané právo súdnym rozhodnutím oprávnenému nemožno priznať. ...

Nárok žalobcu na vyplatenie odstupného vznikol v najbližšom výplatnom termíne po skončení pracovného pomeru, t. j. v januári 1992, vo výplatnom termíne za mesiac december 1991, pretože k ukončeniu pracovnoprávneho vzťahu s bývalým zamestnávateľom došlo k 31. 12. 1991 uplynutím výpovednej lehoty. Od tejto doby začala plynúť trojročná premlčacia lehota na uplatnenie tohto nároku a táto lehota skončila v januári 1995. Žalobca si však nárok na vyplatenie odstupného uplatnil žalobou na súde až dňa 11. 11. 1996, teda po uplynutí lehoty na uplatnenie nároku. Žalovaný vzniesol námietku premlčania, preto správne súd prvého stupňa prihliadol na túto námietku a nemohol už premlčaný nárok priznať. Na plynutie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku na vyplatenie odstupného žalobcom nemalo vplyv začaté konanie o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, ako sa mylne žalobca domnieva. Právo bolo možné uplatniť po prvý krát po tom, čo Okresný úrad v B. vo výplatnom termíne v januári 1992 nevyplatil žalobcovi zákonný nárok na odstupné.

So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. “

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 195/1991 Zb. o odstupnom poskytovanom pri skončení pracovného pomeru v znení neskorších predpisov odstupné vypláca organizácia po skončení pracovného pomeru v najbližšom výplatnom termíne určenom v organizácii pre výplatu mzdy, pokiaľ sa organizácia nedohodne s uvoľňovaným pracovníkom na výplate odstupného v deň skončenia pracovného pomeru alebo na neskoršom termíne výplaty. Podľa § 261 ods. 1 zákona č. 65/1965 Zb. Zákonník práce v znení neskorších zmien a doplnení účinného do 31. marca 2002 (ďalej len „Zákonník práce“) nárok sa premlčí, ak sa neuplatnil na súde v lehote v tomto zákonníku ustanovenej. Na premlčanie sa prihliadne, len ak sa ten, voči ktorému sa nárok uplatňuje, premlčania dovoľá; v takom prípade nemožno premlčaný nárok účastníkovi, ktorý ho uplatňuje, priznať. Podľa § 261 ods. 3 Zákonníka práce ak účastník uplatní na súde svoj nárok a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia lehota po dobu konania neplynie. Podľa § 262 ods. 1 Zákonníka práce lehota začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť po prvý raz. Podľa § 263 ods. 1 Zákonníka práce ak nie je v tomto zákonníku ustanovené inak, je lehota na uplatnenie peňažných nárokov tri roky.

Zo spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol v roku 1988 zamestnancom bývalého Okresného národného výboru v B. (ďalej len „ONV“). Dňa 14. novembra 1988 dal zamestnávateľ sťažovateľovi výpoveď z pracovného pomeru podľa § 46 ods. 1 písm. f) Zákonníka práce. Sťažovateľ sa žalobou na okresnom súde domáhal neplatnosti skončenia tohto pracovného pomeru. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 C 184/1989 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 18 Co 25/91 bolo určené, že výpoveď z pracovného pomeru daná žalobcovi ONV je neplatná. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 2. augusta 1991. Následne, Okresný úrad v B. (ďalej len „okresný úrad“) ako právny nástupca ONV listom z 27. augusta 1991 rozviazal so sťažovateľom pracovný pomer výpoveďou z dôvodu uvedeného v § 46 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, pričom pracovný pomer mal skončiť uplynutím výpovednej lehoty, t. j. 31. decembra 1991. Sťažovateľ sa v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 194/92 domáhal určenia neplatnosti skončenia tohto pracovného pomeru. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 C 194/92 zo 16. júla 1993 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 16 Co 136/95 zo 6. marca 1996, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. apríla 1996, bola žaloba

sťažovateľa o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou zamietnutá. Následne si sťažovateľ uplatnil žalobou podanou 11. novembra 1996 na okresnom súde nárok na zaplatenie odstupného z dôvodu skončenia pracovného pomeru, o ktorom rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 4 C 961/1996 z 15. apríla 2008 tak, že žalobu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009 odvolanie sťažovateľa zamietol a rozsudok okresného súdu bol potvrdený. Hoci sa sťažovateľ do 18. apríla 1996 (keď skončilo právoplatne konanie na všeobecných súdoch o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou) domáhal výroku, že pracovný pomer s jeho predchádzajúcim zamestnávateľom trvá, trojročná premlčacia lehota na peňažné nároky vyplývajúca z tohto pracovného pomeru začala plynúť 1. januára 1992 a márne uplynula 1. januára 1995 (§ 263 ods. 1 Zákonníka práce). Podanie návrhu na okresnom súde na neplatnosť skončenia pracovného pomeru nemalo za následok spočívanie premlčacej doby na uplatnenie nároku na odstupné, t. j. na nárok, ktorý je predmetom sťažnosti sťažovateľa. Z uvedeného teda vyplýva, že sťažovateľova domnienka o včasnom uplatnení nároku je mylná a lehotu uplatneného práva sťažovateľom nemožno odvíjať od právoplatnosti rozhodnutia o neplatnom (platnom) skončení pracovného pomeru (v tomto prípade od 18. apríla 1996), pretože takéto rozhodnutie má len deklaratórny charakter a jeho účinky sa viažu k dátumu, ktorý je rozhodný pre to-ktoré obdobie. Sťažovateľ si teda mohol nárok na zaplatenie odstupného prvýkrát uplatniť, odkedy s ním zamestnávateľ skončil pracovný pomer (t. j. k 31. decembru 1991). A keďže konanie o neplatnosť skončenia pracovného pomeru v trvaní trojročnej premlčacej lehoty nebolo právoplatne skončené, sťažovateľ mal z opatrnosti zvoliť taký procesný postup, aby lehota na uplatnenie nároku na odstupné mu do vyriešenia tohto sporu márne neuplynula, ale aby bola zachovaná, a do skončenia sporu, ktorý mal súvis s rozhodnutím o nároku na vyplatenie odstupného, by bolo možné konanie prerušiť. Žaloba doručená okresnému súde 11. novembra 1996 bola podaná po márnom uplynutí premlčacej doby na zaplatenie odstupného.

Ústavný súd preto preskúmal dôvody sťažnosti v naznačenom smere a zistil, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009 spĺňa všetky zákonné náležitosti, zrozumiteľne a jasne dáva odpoveď na všetky otázky dôležité pre

rozhodnutie krajského súdu. Ústavný súd poukazuje na to, že vznesenie námietky premlčania treba považovať za celkom bežné uplatnenie práva vyplývajúceho zo zákona. Je len v záujme právnej istoty, aby subjekty svoje práva uplatňovali riadne a včas. V prípade vznesenia opodstatnenej námietky premlčania dlžníkom súd nemôže premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd v odôvodnení rozsudku sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009 riadne a ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými otázkami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné. K tomuto záveru dospel ústavný súd vo vzťahu k jednotlivým namietaným skutočnostiam.

Vo vzťahu k uvedenému (namietanému) porušeniu základných práv sťažovateľa ústavný súd pripomína, že ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03, I. ÚS 130/06, I. ÚS 371/06).

Ústavný súd nepovažuje odôvodnenie rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009 za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné, resp. udržateľné do tej miery, aby malo za následok porušenie označených ústavnoprocených práv sťažovateľa. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ s rozhodnutím krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu.

Ústavný súd je toho názoru, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Co 133/2008 zo 14. septembra 2009 nedošlo k porušeniu označených základných práv sťažovateľa podľa čl. 19, čl. 35 a čl. 36 ústavy, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti. Nie je zrejmé, akým spôsobom krajský súd napadnutým rozsudkom porušil základné práva sťažovateľa. Napadnutý rozsudok krajského súdu nemá zjavne neodôvodnený ani arbitrárny charakter.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Sťažovateľ namietal aj porušenie práv podľa čl. 6, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 14 ods. 1 a čl. 26 medzinárodného paktu, Dohovoru medzinárodnej organizácie práce o zákaze diskriminácie a Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach a Všeobecnej deklarácie ľudských práv a čl. 5, čl. 6 a čl. 9 Charty OSN. V tejto časti ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným rozhodnutím všeobecného súdu a už citovanými právami. Keďže sťažovateľ neuviedol, akým zásahom mohlo dôjsť k porušeniu týchto práv, ústavný súd súc viazaný petitom sťažnosti nemohol ani nahradiť dôvody sťažovateľa, ktorý bližšie jednotlivé porušenie neuvádzal.

Keďže ústavný súd nezistil v postupe všeobecných súdov také konania, ktoré by viedli k porušeniu ústavy, bolo bez ďalšieho právneho významu skúmať namietané porušenie základných práv zaručených ústavou a práv zaručených medzinárodnou zmluvou.

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2010